

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkerekek-dee
borá
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénsek és hirdetések kiadásának.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt. 80.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt. 40.
Negyedévre 1 frt. 20.
Hirdetési díj:
a legolcsóbban szám
Bélyegdíjért külön
beiktatásnál 30
Nyitási cikk.
soronként 10 krért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

FŐMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Vitos Mózes a központban.

Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Márczius 15.

(Va) Márczius nemcsak a természet ébredésének, az első felmelegítő napsugár, az újra fakadó rügy kibontakozásának, az első fésző ibolyának, az új életet keltő szép tavasznak a hónapja, hanem a százados téli álomba szenderült magyar nemzeti szabadság felébredésének és a nyomott nemzeti szellemi feltámadásának is ünnepi időszaka, történelmileg örök emlékü órája vala.

„Jött a hír — írja a történelem — márcz. 15-ről, hogy 6 Felsége Ausztriának alkotmányt ígért. Megjött, mikép Pesten forradalom volt, a nép Stáncsics Mihályt, ki irományaiért hőrtönben ült, kiszabadítá; hogy Landerer nyomdáját hatalmába kerítvén, Petőfi „Talpra magyar“-ját s egy falragaszt nyomtatott, melyben szabadsajtó, felelős miniszterium, népképviselő, jogegyenlőség, nemzetország, közteherviselés mellett, kivanja az urbériség megszüntetését, nemzeti bankot, a katonaság esküjét az alkotmányra, a politikai foglyok szabadonbocsátását s végre uniót Erdélylyel.“

Minden egyes szóban egy ezredéves nemzeti mult elüptott alapeszméje támad új életre. Minden szóban a forrongó nemzeti közszellemnek az idők viharában jól kiforrott és egyuttal megszentelt jogos ohaja tör fel, mint az idők mohával megkilydött hősöknek a koporsóból kitörő és eget kérő jajkiáltása. — Ez vala az oka, hogy a „márczusi napok — mint a történelem megjegyzi — Csikban is, mint mindenütt, lelkesedést idéztek elő“, és e nemzet apraja és nagyja, polgári egyének és papok a nemzet ügye mellett oly nemes lelkesedéssel foglaltak állást, hogy a reakció sötét árnya a szabadság ünnepének e fellobogó örömfényét nem bírta teljesen elhomályosítani s már a csiki határór székelység októberben a nemzeti zászló alatt sorakozva, tisztjeivel együtt e jelszó alatt: „ha me-

gyünk mind menjünk“ — vonult az agyfalvi gyűlésbe. S habár akkor a nemzeti ügy, melyért a nép lelkesült, elesni látszott, hogy feltámadása annál dicsőbb és tartósabb életű legyen; de a történelem ez alkalommal is tanulságot a mindenkor élő jövő székely nemzedék számára megörökített egyet, t. i. a közös faji összetartozandóság, a hazaszeretben való egység és a nemzeti közügyek fejlesztésére irányuló egyutt munkálás eszméjének nemzeti közszükségletet képező ápolását és fenntartását. Ez létünk eszköze „Vállat a vállhoz — mondja a költő — s a nap alatt, nincs mi ledöntse a sziklafalat“

Kemény Gábor báró mondá: „Jaj annak a nemzetnek, melyből a saját fejlődése iránt való kegyelet kihalt. Az sötét bizonytalanságban él, ott az események vaktában következnek egyik a másik után.“ — „Ha valaha — mondá Vasvári K. — ugy most van szükségünk ez aranyiszavak megfontolására, most van itt fő-fő ideje annak, hogy rámutassunk a mult tanúságára, hogy a széthúzó törekvések nem váltak hazánk javára.“

Midőn tehát „a történelem Cicero szerint is az élet tükre, az idők tanuja, az erkölcsök és élet iskolája, a multnak hirdetője“ s midőn tudjuk, hogy jogaink forrása szintén a multban van letéve s jövő fejlődésünknek is nemzeti multunk teszi legbiztosabb alapját“ elég okunk van reá, hogy mindennap, de főleg minden ünnepélyes nemzeti mozzanat alkalmával s így a nemzeti szabadság és függetlenség emlékének napján a haza és nemzet multjából merítsünk lelkesedést, erőt, bátorságot, honszerelmet és eszményi ihletet a fénytelen és nyomasztó jelen sivárságainak és ridegségének meglevenítésére.

Valóban ma, midőn a politikai, társadalmi vallási és erkölcsi fogalmak is bele-

sodortatnak az általános forrongásba s megrendült alapja mindannak, mit az előző idők lihe, lelkesedése és munkája teremtett, s midőn a gondolkodásban új eszmék és irányok, a szivekben új szenvedélyek születnek, a tudományban új tartalom, az életnek új ideálja és céljai vannak, midőn a materializmus minden irányban nagyrészen kiszorította az idealizmust a kö.élet és szellemből: akkor igazán nemzeti kötelességünk, hogy a történelemhez forduljunk, mely az élet tükre, az idők tanuja és tanítója, az erkölcsök és élet iskolája, és a józan nemzeti génusz és közélet aszerint irányítsa jövő fejlődését és alkotásait. Mert „csak törpe nép felejtethet ősnagyságot, csak kecs utókor hőse elődökét; a lelkes eljárás jához s gyűjt régi fényét új szövét“

Akkor én most.

— 1848 márczius 15. 1892. márczius 15. —

Mesés korszak volt az, midőn a titánok vívták óriás csatájukat. Fenn volt a zászló, büszkén lengett a szélben, vihar megtépte, elszakgatta, de nem volt a ki — meggyalázza. Hősök mentek utána. Fiatal, pezsgő vérrrel, forró hazaszeretettel ifjak, gyermekek küzdöttek alatta, s meghaltak mosolyal ajkukon, — de a zászló ment előre!

Nagy eszméknek fiatal óriásai voltak a titánok, — azok vívták ama legendaszerű csatákat, de a titánokat legyőzte az erőszak, elhullott mind; a zászló porbaomlott, de a zászló nem volt — meggyalázva!

Ez történt 1848—49-ben. És nem sajnáljuk őket érte. Nagy idők logikája követelménye volt ez, s az idő megszűlte az ő embereit s embereknek pedig meg kellett halnia az eszméért.

Első lépés a szabad vívmányok terén volt 1848. márczius 15-ike. Kik tették ezt a napot annyira nevezetessé? A magyar ifjuság tette, a haza jövője, a haza virága.

Mig az ország képviselői napról-napra tanácskoztak, tárgyaltak, azalatt az ifjuság csoportosult, megindult és tett.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Prolog.*

(Jobbra a Nyomor képe, középen a Részvét szárnyas angyal alakjában, balra a Jótékonyág geniusza. Több nő és gyerek. A szinpad sötét, balról jön az Irgalom.)

Sok testemészto látomás után
Pihenni vágnak fáradt tagjaim.
Sok emberitő kór uralta tért,
— Hol a halál orozva járt s a kin
Kibérlé a derék családi főt;
Hol földi kéj, öröm száműzve lett
S csupán e kéz, e vézna kéz után
Remélt a szív még hitvány életet —
Bejártam oh kihűl az eszme is
Agyamban . . . el ti rémlő képzetek!
Munkám nyugalmi díjért áhitoz,
Segítő tisztre most ne kérjetelek.
Hisz édes szender lágú öle mosolyg,
Csábingerével intve én felém;
Jégtörlatok szülötte bösz vizár
Nem tör reám a nappal éjjelén.
Kicsiny vagyont emészto lángsugár
Nem fényesíti a nyomor sötét
Világát . . . hagyjatok élvezni most
A nyugalomnak drága csend ölet. (indul s
[egy alakba ütközik])

Oh végtelen szent könyörület mi ez . . . !
Nem földi rút göröngy, nem durva szirt,
Mi lépteim útjába vága most

*) Irta és szavalt Embery Árpád a felvidéki inségek javára 1892. márcz. 13-án adott műkedvelői előadás táblóján, Székely-Udvarhely.

Oh adj az Irgalom lelkének irt
Nagy Ég! hogy kétkedések töre is
Ne szúrja őt . . . ki vagy? jó vár, ha szólsz . . .
Te éj örökvirasztó asszonya! —
Ki fellegátrádban rég buidokolsz —
Csak egy, csak egy sugárt küldj s mentve lesz
A számtalan jóságú szív. A fény (távolból
[világosodik])

Közleg . . . a fátyol oszladoz . . . tovább . . .
Vakság lakik az Irgalom szemén,
Juszticiának rég testvére ő . . .
Megölsz, ha fényed árja nem jön el . . .
Tovább elég (teljes fény) . . . minden
[sugárodért]

Dicsőhymnuszt zeng majd millió kebel. (Meg-
[ülta a nyomort.])
Mi ez, jó Istenem, megint, megint
Elvágod álmainnak útjait?!
Hóval befűt rögök fagyos mezén
Látnom kell újra földünk kinjait?
Vázzá aszott embertömeg hever
E helyen, és ki tudja oh miért?!
Szívem szerettel! szóljatok nekem,
Ki szomjuzá ti bennetek a vért,
Piros rózsát fakasztva a havan,
S ki most tán orvult nyert állérteken
Vig cimborákkal ül nagy orgiát?
Ne szóljatok, e lény könyörtelen
Nem volt soha, hisz Irgalom nevem . . .
Nincs semmi hang, az ajk mind néma lett . . .
Nem, nem, szent ihletem más sejtalem
Küddével nyomja érző lelketet;
Galád kezek gyilkolja nem való,
Még vér se folyt s külső erő nyoma
Kék foltok képiben sem látható . . .
Csak az ne vón', mit nem vártam soha . . .

Ott túlvilági fényű kis gyerek,
Ételt nyoszörg a holt anyától és
Jajos szavára gyászosan felel
Vad ellenem: Nyomor és szenvedés.
Amott gyökér- s kéregkenyérrel él
A ház urától megfosztott csoport .
Részvét, Jóság igaz hű lányaim!
Enyhet, kiket az éhség szárnya hord.
Tehát igaz, kitört a szörnyű vész,
Kitört s dühöng az undok éhhalál . . .
Szegény magyar, szegény hazám! nyugodt,
Csapástól ment egy percig sem valál.
Átok, ki kendőzé e bajt, hisz én
Éjszak legébe rég obajtozám,
Légy üdvözölve oh ezüst lovag,
Hogy meg világítád zord éjszakám!
Föl hát segélyre, hű magyarjaim,
Térdén esengve hiv az Irgalom;
Ha ezredéves érzétekbe még
Csupán csak egy szemernyi jó vagyon:
Oh adjatok a testnek enyhülést!
Istennek büntetés-ként lebeg
E kárhózzattal is fölért csapás,
Az inséggel küzdök feje felett.
De nem önnön hibájuk adta azt .
Azon gaz árulók hozák, kiket
Pannoniának drága pénze tart
S nem kap cserébe érte hű szivet.
Segélyt e hon hű népének tehát,
Segélyt . . . ! a kényelem lágú pamlagán
Dúsgazdag étkek terbitől nyögő
Asztal fejtől sirva részt kíván
S akkor száműzve lesz az éhhalál,
A légben újra zeng munkás dala,
Kopár vidék virágya változik:
És újra él e százszor szép haza!!!

Örök dicsőség reájuk!

Nem volt szabad a sajtó, hát szabadabbá tették a gondolatot a láncz alól, hogy testté váljon, hogy hirdesse az emberiségnek azt, hogy emberek vagyunk s nem állatok; rázzuk le hát valahára a jármat a nyakunkról is. Szakítsuk szét a lánczot, s ragadjunk kardot a kezünkbe, mert „itt az idő”, „most vagy soha!” Ez volt a sajtószabadság.

A szegény ember fizette arcának verejtékéből az ur adóját, míg az ur külföldön pazarolta el vagyonát, birtokát; ez nem volt igazság, hát kivívták a fiatal óriások a közteherviselést.

Aztán eltörölték az urbériséget, megszüntették a désmát, a robotot, s kiáltották a világnak bátran, hogy egyenlők, hogy szabadok, hogy testvérek vagyunk.

És ezért emlékezzetek 1848. márczius 15-ike.

Ünnepeljük márczius Idusát. Ünnepeli széles e hazában mindenütt az egész nemzet, az egész magyar ifjúság.

Látok görbe karddal diazruhás ifjakat, látom mint szavalják nagy tüzzel: „rabok legyünk vagy szabadok?” s olyan kegyetlenül satirikusan tűnik fel az egész dolog. Mintha kacagni hallanám e felett az egész rideg valóságot.

„Rabok legyünk vagy szabadok!” ezt hangoztatjuk évről-évre márczius Idusán és még sem akarunk szabadok lenni!

És tán ki tudja, nem is lehetünk? . . .

Felidézem emlékembe a 48-as márcziusi napokat, fel az eseményeket összefüggésben az idővel és látom a kigyult arcokat, látom a ragyogó szempárokat, a lelkesülést az eszmék diadaláért.

Más idők, más emberek! Most mintha kihalt volna minden érzés, mintha kialudt volna minden láng az ifjúság kebléből is.

Nem azért választ magának ünnepi szónokot, hogy ez ama nagy napoknak minél méltóbb tolmácsolója lehessen, hanem hogy hízkeljék az illető személyes ambíciójának.

Méreg van a levegőben, nehéz fojló méreg. És ez a méreg már behatolt az ifjúságba, közönyössé tette minden iránt; és ez a méreg áthatotta a társadalmat minden rétegében; — bár ne tudná megölni a hazát!

De hát nem lehet csodálni ezt a fásultságot az ifjúságban.

— A kit már gyermekkorában így oktatták atyja: fiam, bécsüld meg öszeköttetéseidet, tanulj minél inkább meghajolni, keresd a nagyok kedvet, ne mondj ellen soha fellebbvalóidnak, — az kész csuszó-mászóvá válik s eltűrné még a — kancukát is.

Ez nem a 48-iki ifjúság. Nem az az ifjúság, mely dicsőnek tartotta meghalni a hazáért, hanem egy, a kor méhében rejlő betegség alatt sanyló ifjúság, mely nem azért tanul, hogy a közügynek

hasznára lehessen, hanem hogy a szorosabb álláshoz juthasson; olyan ifjúság, mely még, mielőtt férfitvá lenne, melynek kebeléből kihalt minden ideális gondolkodás és helyet foglalt a számítás; számítás a közélet terén, számítás az egyetemen, számítás előre a szerelemben, számítás az Istenben mindenütt, mindenütt

„Magyarország nem volt, hanem lesz,” ezt mondotta hajdan a legnagyobb magyar: Széchenyi István gróf. Ezt mondotta, és joggal mondotta és joggal mondotta akkor, mert hát lelkes ifjúságot látott maga előtt, már pedig az ifjúság a haza jövője.

De sajnos, mutatkoznak már a kór tünetei.

Az az ifju, ki egy polturáért eladja ideális gondolkodását; az az ifju, ki napi 10 forintért beszegülik a 67-es kormány szolgálatába, s korteskedik úton-utfélen a hivatalos jelölt mellett, ez az ifju mivé nővi ki még magát?!

De hát ki tudná megmondani?! Hogy a mikor családja lesz, mikor előléptetésre vár, nem lesz-e képes még arra is, hogy arcátlan vakmerőséggel piszkot, sárt dobáljon a haza kegyeletes emlékü nagy fiaira? És miért? Mert évente 200 frttal tán több lesz a fizetése . . .

Reform kellene, gyökeres reform. De hát látok politikai tálentumnak nevezett embert eleget, de reformátort nagyon keveset. — Vagy hát nem úgy járna-e a reformátor is közöttünk, mint a ki kenyeret akar nekünk adni és mi sárral dobáljuk meg őt.

Magyarország nem lesz, hanem volt. Kifelé már alig is tudnak rólunk, csak úgy néha-néha lehet hallani nevünket Bécs kalapja alatt; itt benn letelék zsarnokok, felfeléggyávák, rabszolgák vagyunk, tengődünk . . . nyomorgunk . . . de nem élünk.

Ma márczius Idusát ünnepeljük. Két idő: a jelen és a múlt összefoly szemem előtt s a mig örvideni akarok, sirni szeretnék, mert úgy fáj látnom a tengést s nem az életet

Hajdan, midőn Pantheon oltárain magasra lobogott fel a szent áldozat tüze s csatából érkezett hőskö imádták sok isteneiket; de hatalmas volt Róma!

Búja élvezet között, tivornya s lakmározásban élte le utolsó éveit a beteges római császár; — Pantheon el volt feledve a maga Isteneivel együtt régen, régen . . . s e nagy római birodalom összeomlott, mint egy kártya-vár!

Ne feledjünk, emlékezzünk, ünnepeljünk!

Legyen áldott emléke azoknak, kik megteremték Márczius Idusát. *Király Aladár.*

Félmillió erdővásár.

Gyergyó Ditró község egyháztanácsának nagy arányú és kitünő erdőeladást sikerült létesítenie. Nevezett község képviselőtestülete múlt év június havában meghatározta, hogy a már rég tervezett rk. új templomot fölépítteti, ennek költségét pedig

oly módon állítja elő, hogy a „Tinova” erdősegből 944-58 katasztrális hold területet kihalit és ezt a rk. egyházközségnek értékesítésre átadja s a befolyandó összegből a célba vett építkezés azután eszközöltetni fog.

E képviselőtestületi határozat értelmében a 944-58 khold terület csakugyan kihalitattván, az abban találtató mintegy 190,000 köbméter kereskedelmi fenyőfa kihalitási jogára előbb 1891. évi december 17-én nyílt árverés tartatott, de mert ekkor kellő ár senki által nem ígértetett, folyó év márczius 10-én újabb árverés tartatott meg. Ezen árverésen a lehető legszebb eredményt érte el az egyháztanács, mert a fennjelzett mintegy 190,000 köbméter kereskedelmi fenyőfaának köbméterét a százrégei tutajtársaság a Csikvármegyében még soha el nem ért magas árban: t. i. 2 frt 31 krban. tehát az összes 40 cmenél nagyobb átmérőjű fákat 400 ezer forintnál nagyobb árban megvette.

E vásárnál nevezetes körülmény az, hogy az 5000 forint bánatpénzen felül, 14 napon belül vásárló tutajtársaság 50,000 frtot előre köteles lefizetni s ezen 50 ezer frt 5 egyenlő részben csak az utolsó 5 évi időben lesz a vételárból levonható, lévén t. i. a kihalitandó erdő 10 egyenlő turnusra felosztva és minden egyes turnus 1—1 évben, tehát az egész erdő összesen 10 évi időtartam alatt kihalitandó.

E kitünő vásár megkötésénél a főérdem főt. Takó János plebanost és Köllő János, meg Gál Miklós községi tanítókat illeti, de mindenesetre illeti a községi belbirtokosságot egészben is, mert ezek a különben arányosítás alá tartozó fenn leirt erdőseget készek voltak minden ellenszolgáltatás nélkül a szent célra átengedni, elhatározván azt is, hogy az erdőhöz jogot formáló külbirtokosokat igényeikre nézve más alaplób fogják kielégíteni.

A tervezett erdőeladás annak idején a vármegye törvényhatósági bizottsága által helyben lévő hagyva, B e c z e Antal alispán bizatott volt meg a kötendő szerződés jóváhagyásával.

A kész szerződést folyó hó 12-én hozták ki Takó János, Köllő János és Gál Miklós egyházközségi küldöttek megerősítés céljából s megyénk derék alispánja a vármegyétől nyert meghatalmazás alapján még azon napon megerősítette azt, s így a „Tinova” feletti nagyon előnyös vásár ma már jogerős.

E vásár alkalmából nem feledkezhetünk meg a lapunk hasábjain már többször megemlített gyergyószárhegyi hirhedi erdőcseréről sem; hiszen említésre méltó dolog az, hogy a gyergyóditrói „Tinova” erdősege minőség tekintetében ha nem is gyengébb, de nem is jobb a szárhegyi erdősegnél, azonban mindenesetre felette rosszabb szállítási viszonyok közt fekszik, mint a szárhegyi erdősege s ennek dacára a „Tinova” erdő fájának köbmétere 2 frt 30 kr-ra becsültetett és 2 frt 31 kron adatott el, míg a szárhegyi erdő fájának köbmétere 96 kron szándékoltatik elvesztegettetni azért, hogy id. M é l i k István és társai a község kárán gazdagodjanak.

Olyan állapot ez, melynek megteremtése körül sokaknak igen szégyenletes szerepe volt, melyet bővebben ismertetni azért nem akarunk, mert az ügy jelenleg legfelsőbb elbírálás alatt áll s ha ez elbírálás megtörtént sem fog késői lenni a szomorú szegénytelen szerepeknek ismertetése.

Az öreg honvédek ünnepélye.

Csikszerecs, márcz. 15.

A hegyeket körös-körül vastag hóréteg borítja, a foszlányos fellegek közül elő előtűnő tavaszi napsugár a mezők és rétek vakítóan fehér bótakaróján ütözködik meg. A táj képe téli, a levegő hangtalan; mi sem hirdeti a közelgő kikeletet és mégis a szivekben az örömmek jótékony megeget és fényt árasztó tüze gyulad fel, mert nagy nap virradt fel ma reánk: a szeretet győzedelmének nagy napja, a szabadság, egyenlőség és testvériség megtestesülésének évfordulója. Ma van márczius 15-ike.

Fényes és magasztos korszak soba el nem muló dicsőséges napja, a jobb kornak ragyogó fényű hajnala légy üdvözölve általunk. Hármass jel-szavadnak minden sötétségen áttörő vakító fényű sugarai törjenek be a palotákba és kunyhókba egyaránt, gyujts világot minden szivben, éleszd fel a honszeretet hatalmasan feltörő lángját minden kebelben. És legyetek üdvözölve ti is hatalmas nők még élő tanui, dalias időknek bajnokai: öreg honvédek, kik eljöttetek városunk falai közzé, hogy tanúságot tegyetek egy fényes korszakról, hogy megünnepeljétek e szent napot, hogy lelkesítsétek, tanítsátok a mai nemzedéket a honszeretetre és a kegyeletre, bebizonyítván ezáltal azt is, hogy a ti, idő által megviselt kebletekben még mindig fenn dobogó és a nagy múlt iránt lelkesülni tudó sziv lakik. Legyetek üdvözölve!

A 48—49-es honvédek egyesülete mai napon tartotta meg városunkba évi rendes közgyűlését, mely alkalommal egyszersmind megünnepelte. Márczius 15-ének emlékeztetést is. A gyűlés és ünnepély lefolyásáról következőkben tudósítunk:

A 48—49-es honvédek már délelőtt 9 órakor valóban feltűnő nagyszámban gyülekeztek a „Csillag” vendéglő elé s innen a Gyergyó-Alfaluban őrzött régi honvéd zászló alatt a helybeli rk. templomba vonultak.

Itt László János segédlelkész szent misét szolgáltatott, miatt a csiksomlyói rk. tanítóképezde ifjúsága David Sana vezetésével, négyes hangon szent énekeket.

Az ünnepélyes istentisztelet után a régi honvédek ismét sorakoztak a templomban tartott lobogó alá s a „Csillag” vendéglő termébe vonultak.

Az itt tartott ünnepély megnyitójaképe a csiksomlyói rk. tanítóképezde énekara derék zenetanítójuk vezetésével Oláh Károly „Fohász” cz. hangulatos himnuszát adta elő igen szabatosan.

Ez után Benedek István h. egyesületi elnök mondotta el tartalmas beszédét, mire Dulinzki Nándor csiksomlyói főgyűm. 8. oszt. tanuló szavaltta el Czuczor Gergely „Riadó” czimű gyönyörű költeményét szépen, lelkesen. A hatásos szavaltást az összegyűlt közönség riadó tapsokkal fogadta.

Ezután következett a honvédegylet múlt működéséről szóló jelentés, melyből, kiemeljük, hogy megyénkben 453 nyugdíjazott öreg honvéd 17568 frtnyi összeget huz a honvédalapból s ha ehhez hozzászámítjuk a segélyezéseket is, a Csikvármegyében élő 48—49-es honvédek mintegy 20000 forintnyi segélydíjat élveznek.

A titkári jelentés kapcsán elhatározták, hogy a gyergyói bajtársakra való tekintetből a közgyűlést időszakonként Gyergyószentmiklóson fogják megtartani.

S végre a megüritült alelnöki székre Bándi Vazul főgyűm. igazgatót választották meg.

A szép ünnepélyt a képezdei ifjúság által szépen és szabatosan előadott „Előre” czimű induló fejezte be.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni az Alfaluban őrzött honvéd lobogó öreg zászlótartója: Gál Lajos a gyűlés megnyitása után rövid, de sikerült beszéd kíséretében előadta a lobogó történetét, s rövid szavakkal vázolta az alatta átélt eseményeket. Az öreg honvédet lelkesen megjelenezték.

Az ünnepélyen képviselve volt a „múlt” s igen nagyszámban megjelent a „jövő”, azonban sajnálattal konstatáljuk, hogy a „jelen” most is távol tartotta magát.

LEVELEZÉS.

Gyergyó közművelődési életéből.*

Gyergyó, 1892. márczius 3.

T. Szerkesztő úr!

A mint a lap programjából annak idején olvastam, becses lapjának egyik főtelevése oda irányul, hogy a székely földön s még közelebről a Csikmegyében előforduló mozgalmaknak hű képét tárja az olvasók elébe. A tanítói működések — úgy hiszem, mindenkit kivétel nélkül érdekelnek. Ez okból kiindulva, kérem a t. Szerkesztő urat, az alábbi soroknak becses lapjában helyet adni legyen szives.

Illetékes körökből többször hallottam hangzatosn azt a hízelgő szavakat: alig van tanító-egylet az országban, mely a gyergyóit intelligencia, műveltség s képzettség tekintetében felülmúlja. Nem ok nélkül jegyezte meg boldogult Fogarassy püspök is gyergyói útazása alkalmával a tisztelgő tanítók vezetőjéhez: „hiszen önök nem mint tanítók, hanem egytől-egyig úgy néznek ki, mintha egyetemi tanárok volnának.“ Hanem természetesen nem a ruha, nem a kinézés, hanem a munkásság, a feltüntetett eredmény s cselekedet mutatja ki az ember értékét; s Gyergyó tanítóságának cselekedeteit hirdetik e vidék gyors szellemi fejlődése. A hazafias törekvések, melyek a népet hazafias érzelmeinek fejlesztésére, anyagi javulására nézve érdeklik, kevés kivétellel a gyergyói tanító-egylet kebeléből indulnak.

Gyergyó tanító-egyletének jellege határozott vallásos irányu, katolikus, az egyleti gyűlések előtt mindig szent mise hallgatásra vonatnak a tagok, példát nyújtván ez által is a népnek vallásos buzgóságra. Így történt ez folyó évi márczius hó 3-án Ditróban is, hol az egylet évharmados rendes közgyűlését tartotta.

Szent mise-hallgatás után Hochschild Lajos elnök az egyes osztályokhoz szokás szerint, bizottságot küldött szét, hogy az illető osztályok tanítóinak tanítását meghallgatván, mindent jól megfigyelve, a látottakról bíráló jelentést tegyenek a gyűlés előtt.

A gyakorlati tanítások és kiváltképpen azoknak bíráló méltatása, fölülte érdekes és tanulságos szokott lenni. A bírálónak az összes odavágó szavalt-tudományt át kell tapasztalni, ismereteit nyelvtanilag is rendeznie, nehogy esetleg oly elnévelményezést provokáljon, mely fejére olvassa az igazságot. „Ha nem szóltál volna, bölcsnek hittünk volna.“ Az eszmecsereben és vitában minden tanítónak idünként akarva, nem akarva részt kell vennie, mert a gyűlések községenként, rendre tartatnak meg. Innen áll elő azon szép s általános és sokoldalú képzettség, mi Gyergyó tanítóiban fellelhető.

A gyűlést Hochschild Lajos elnök nyitotta meg emelkedett szellemű, lendületes beszéddel.

A mi jellemző e tanító-egylet tagjaira, nem hagyhatom említés nélkül: bármilyen heves legyen is a vita, gyűlés végeztével barátságosan szorítanak kezét a harcosok. Nem is lenne üdvös dolog másképp cselekedni.

A bírálatok — a ditrói tanítóokra vonatkozólag éppen, mint máskor, kedvezőek voltak s a gyűlés élénk éljenzéssel adott kifejezést elismerésének. Tanítást tartottak: Ádám Bolixen a 4. leány osztályban; Barabás Rajmond a 2. osztályban; Gál Miklós a 3. fiú osztályban; Józsa Sándor a 4. fiú osztályban; Kis Borbála a 1. osztályban; Küllő János a 2. fiú osztályban; László István az 5.—6. osztályban; Tallyán Miklós segéd-lelkész a felszegi iskola 2. osztályában.

A gyűlés folyama alatt Puskás Jenő gy.-alfalvi felső népiskolai gazdasági szaktanár felhívta a tagok figyelmét egy, a faoltás gyakorlására szolgáló eszközre, melyet Józsa Sándor készített s mely igen alkalmas, hogy a 8—13 éves tanulók is télen át könnyen és biztosan elsajátíthassák ennek segítségével a gyümölcs-oltáshoz megkívántató ügyességet. Ez eszköz a gyűlés előtt is be-lőn mutatva s a gyűlés azt czélszerűnek, praktikusnak találván, annak beszerzését az iskolák figyelmébe ajánlotta.

A gyűlés folyama alatt szavaltak: Miklós Katalin és Salló Károly, Korodi Miklós pedig a hőről tartott felolvasást. A gyűlés úgy a gyönyörködtető és tetszést arató szavaltokért, vala-

mint a tanulságos felolvasásért illetőknek elismerő köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezte.

A gyűlésen a polgárok is szép számmal jelentek meg, a közebeden mintegy 40-en vettek részt. Edéd alatt csak úgy ömlöttek a szebnél-szebb pohárvöszöntők. És itt az az érdekes, hogy az ebéd voltaképpen folytatása a paedagogiai ismeretek feljuttatásának, úgy, hogy néta az ebéden is szintoly sokat tanulhat a tudvágyó fiatal tanító nemzedék, mint a gyűléseken. *Egy jelenolt.*

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Adakozás a madéfalvi emlék-alap javára.**
A múlt számunkban már nyugtázott 83 frt és 90 krnyi összeget két aláírási iven a következők adományozták: A Leich Károly és Balás Dénes ur gyűjtőívén adakoztak: Dr. Molnár László 5 frtot. Dr. Betegh Antal 3 frtot. Farkas Lajos, Bara János, László Samuelné, Antal Gergely, Antal Albert, Pál István, Mánya Kristóf, Lakatos Károly, Román István, Csizsár Imre, Török Sándor, Zakariás Kristóf, Szialkiewicz János, Ince Ignác, Zakariás Zaki, Lázár Kajtán, Karácson János, Gál Nándor, Krausz Mihály, Kovács Lajos, Dimény Lajos, Albert Balázs, Szopos Elek, Jakab Lajos, Jakab Alajos, Bedő Albert, Lakatos Imre, Herink Alajos, Udvari Károly, András Lujás, Ambrus József, Cseh Vilmos és Leicht Károly 2—2 forintot. — A Csergő Venczel ur ivén pedig: Csergő Venczel 1 frtot, Bálint Lajos 60 krt, Márton Péter, Simó Lőrincz és Bálint Ilyés 50—50 krt. Csergő Erzsike 20 krt, Csergő Ilona, Lenke és Gábor 10—10 krt — Ujabbban Csik-Szent-Királyról Kristó Ferencz postamester ur küldött a 9. számú gyűjtőív kisérétében 1 forint 35 krt. — Gyergyószentmiklósról Dr. Fejér Dávid 5 frtot. A Fejér Dávid ur ivén: Dr. Csiki Dénes 3 frtot. Dr. Fejér Dávid pedig 2 frtot irt. alá. A buzgó gyűjtők és nemes szívű adakozók a fogadják az ügy nevében legszívesebben köszönetünket. Az eddig kiadóhivatalunkhoz beküldött gyűjtések és adományok főösszege: 449 frt és 86 kr, azaz négy száz negyvenkilencz forint és 86 krajczár.

— **A felvidéki inágesek számára adakoztak:** Csikszeredából Kovács Zsigmond ur 1 forintot, Molnár János gyergyújfalvi plebános ur 2 frtot. — Eddigi gyűjtésünk 9 frt.

— **Tisztelgések.** Azon általános meleg szeretetnek, melylyel e szép megyének egész közönsége a megye derék főispánja Mikó Bálint ő méltóságát iránt viseltetik legelőkelőbb tanúsága azon közörmű, mely a legmagasabb királyi kegy hallattára megyszerte megnyilatkozott. A magas kitüntetés, mely a főispán urat érte, mozgásba hozta a megye összes lakosságát, eljönnek még a megye legtávolabbi vidékeiről is, hogy kifejezések szerencsekívánataikat a kitüntetéshez s tanúságot tegyenek azon nagyszeretetről, melylyel a kitüntetett iránt viseltetnek. — A múlt hét elején a helybeli kir. törvényszék, a kir. járásbíró és más hivatalok tagjai tisztelgetek főnökeik vezetés alatt. — Folyó hó 10-én a felsziki esperesi kerület összes papsága teljes papi díszben és valóban impozáns tömegben vonult fel városunkba, hogy kifejezést adjon szerencsekívánatainak. A tisztelgő papságot Murányi Kálmán főesperes vezette fel a főispán urhoz, a hol egy lendületes s szeretet melegétől áthatott, szép beszédben adott kifejezést a felsziki papság jókívánásainak. A főispán ur a papságot a legelőkelőbben fogadta s a jókívánásokra meghatottan és a legszívesebben szavakkal válaszolt, azután a tisztelgőket leültette és mintegy félóra hosszágig társalgott velök. — Folyó hó 13-án a gyergyói lakosság képviselőiben, hosszú kocsis soron, mintegy negyven ember érkezett városunkba, kik között majdnem minden gyergyói község egy két emberrel képviselve volt. Ezeket Nagy Tamás főszolgabíró vezette fel a főispán urhoz, ki az impozáns küldöttséget kellemes meglepetéssel fogadta és a szerencsekívánatokra előkelő szavakkal válaszolt. — Azon napon a gyergyói küldöttek a főispán ur vendégiszteret asztalához voltak hivatalosak.

— **Kinevezések.** We é r György marosvásárhelyi kir. táblai fogalmazó a helybeli törvényszékhez bírónak nevezetett ki. — Pakó Lajos helybeli törvényszéki irnok, betétszerkesztési irnokká Bajára nevezetett ki. — Jakab János szintén betétszerkesztési irnokká Gődölőre lett kinevezve.

— **Athelyezések.** Antalfi Gábor helybeli kir. törvényszéki aljegyző hasonló minőségben a gyergyószentmiklós kir. járásbíróhoz helyeztetett át. — Balás Ferencz csikszentmiklós segédlelkész Gyergyó-Szárhegyre; Szigethi Gyula gyergyószárhegyi segéd-lelkész pedig Bereczkbe helyeztetett át.

— **Deputáció.** Városunkra nézve a regálé-megváltási összeg a nagyméltóságú pénzügyminiszterium által 72 ezer forint lett megállapítva. Ezen összeg az itteni fogyasztás 10 évi átlagát véve alapul, valóban szükmarkulag lett kiszabva; mert a regáléjog után járó jövedelem, 100 ezer forintnak is megfelel. Ezen sérelem orvoslása végett a

városbeli törzsbirtokosság és a városi képviselő-testület elhatározta, hogy egy küldöttséget meneszt Budapestre a nm. pénzügyminiszter urhoz s ezen küldöttség tagjaivá: Csedő István, Szűcs Ignác, Márton Dávid, Hajnó Ignác, Tamás József, Lőrincz Ferencz, Eröss Antal és Dávid Lajos helybeli birtokosokat választotta meg. A bizottság innen f. hó 10-én indult el és 11-én délután 4 óra-kor tisztelgett Wekerle Sándor pénzügyminiszter úrnál, a hova Ugron Gábor országgyűlési képviselő vezette fel őket. Itt Csedő István ügyvéd adta elő a város kérelmét s kérte a pénzügyminiszter urat, hogy legyen méltanyulattal Csik-Szereda város érdekei iránt s a megváltási összeget emeltesse fel legalább annyira, melynek kamatai az eddig élvezett jövedelemnek megfelelően. A miniszter a küldöttséget a legszívesebben fogadta és ígéretet tett, hogy a kérelmet figyelembe fogja részesíteni és a mennyire az állami érdekek megengedik, a sérelmet orvosolni is fogja.

— **Bizottsági ülés.** A madéfalva emlék-alapot kezelő szűkebbkörű bizottság tagjai f. 13-án a Romfeld-féle teremben ülést tartott, melyre a bizottság tagjai igen szép számmal gyűltek egybe. Az ülés elején Lakatos Mihály titkár tett jelentést az elnökség működéséről és az eddigi adományozások eredményéről. Az utóbbira vonatkozólag örömmel vették tudomásul a bizottság tagjai, hogy a műkedvelő-társulat alapítványát is beszámítva, a befolyt összegek és s már megígért, de még be nem folyt adományok együttesen mintegy 700 forintot tesznek ki. A bizottság az összes gyűjtőknek és adakozóknak jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott. Benedek István elnök jelentette, hogy a felhívások, gyűjtő ivenk és ismertető füzetek az expedálásra már nagyrésztben elő vanuak készítve, de ezeket a megye határain túl, azon okból, hogy a még december hó folyamában a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz felküldött kérelmünkre a gyűjtési engedély mindezeig nem érkezett meg — nem lehetett szétküldeni. Ezzel kapcsolatosan felemlítette a lapunk múlt számában már ismertetett kellemetlen incidens is. A bizottság az elnök által előadottakat tudomásul vevén, megbizta elnökséget, hogy az engedély megadását a nagyméltóságú belügyminiszteriumnál kérvényezés által szorgalmazza, s mint az engedély megérkezik, a felhívásokat, ismertető füzeteket és gyűjtő ivenket küldesse szét. Végül eddigi buzgó működése elismerése mellett sajnálattal vette tudomásul a bizottság Dr. Csiki Józsefnek a jegyzőségétől való megváltását. Csiki József ugyan is elöknél szóbelileg bejelentette, hogy nagy elfoglaltsága és bokros teendői miatt a jegyzői tisztelet tovább nem viselheti. Helyébe Szász Lajos rendőrkapitány választották.

— **Dal- és zeneestély.** A helybeli dal és zene-egyesület folyó hó 24-én, saját pénztára gyarapítására dal és zeneestélyt rendez. A műsor a legújabb darabokból van összeállítva s a műpartoló közönségnek pompás élvezetet fog nyújtani. Az ifju egyesület már több alkalommal bezonyította életrealóságát, valamint azt is, hogy valóban érdemes a pártfogásra. Megvagyunk győződve, hogy a dalestély ez alkalommal is igen látogatott leend.

— **A csiksomlyói „jótékony nőgyeület“ fil-lérestélyei.** Az első Adorján Imréné, Pál Gáborné és Lakatos Izra a csiksomlyói r. kath. ifjusági zászló-alap javára január 23-án rendezték, mely válogatott műsor mellett igen jól sikerült; a tiszta jövedelem 14 frt volt. — A második, melyet a csikmadéfalvi emlék-alap javára Glósz Miksáné és Demény Tinka f. hó 8-án rendezték, igen szépen sikerült. Az érdekes műsorban közreműködők mindegyike derekasan felelt meg feladatának s így hiány nem volt a taps és lelkes éljenzésben. Igen fesztelen és kedélyes estély volt ez, melynek késő éjféli után lett vége. Az anyagi eredmény is — dacára, hogy az egyesület helyszüke miatt csupán a csiksomlyói intelligens közönség meghívására szorítottak — szépnek mondható, mert eltekintve a jótékony czélt, sokan felülfizetésekkel is járultak hozzá. Tiszta jövedelem volt 24 frt 5 kr. Felülfizettek: Dr. Frank-Kiss István Kolozsvárról 5 frt, Bodó Alajos alesp.-plebános, Bándi Vazul főgymn. igazgató, Nagy István gim. tanár 1—1 frt, dr. Kolonics Dénes körorvos 70 kr. Jakab Antal gim. tanár 60 kr. Korber Imre gim. zenetanár 40 kr. s még számosan. Fogadják a felülfizető urak e helytt is a jó ügy nevében a rendezők őszinte köszönetét.

— **„Fekete Madonna“** a czime ama regénynek, melyet Buday Sándorné irt és mely a „Képes Családi Lapok“ kiadásában jelent meg. A regény a nápolyi halászlételevélből van merítve és minden sorában észrevehető irójának világlátottsága és gazdag tapasztalata. A regény, mely a „Képes Családi Lapok“ szokásos díszes kiadásában jelent meg bármely könyvkereskedésben és a nevezett lap kiadóhivatalában: Budapest Nagykorona utca 20. sz. 1 frttért kapható. — Ez alkalommal

*) Lapunk munk számára későn érkezett. Szerk.

nem mulaszthatjuk el fölemlíteni, hogy a „Képes Családi Lapok“ előfizetői n e g y ily regényt kapnak egy évben, mint ingyen mellékletet, miért is az említett képes lapot a legjobb lelkiismerettel ajánlhatjuk olvasóinknak. Előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

— Jókarban lévő csűr, istálló és szín jutányos áron eladó Csikszerezében. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

— Jankó János. „Kalotaszeg magyar népe.“ Néprajzi tanulmány 11 tábla rajzzal és 1 térképpel. Budapest. Az Athenaeum kiadása. 230 lap. Ára 2 frt. — Magyarország magyar népeinek jelen élete, ethnographiája eddigelő sem az egész országra, sem annak egyes vidékeire részletes kutatás tárgyát nem képezte. Szerző e tekintetben hazánk kis részének, a Kalotaszeg harminczhárom falujának néprajzi leírása nyújtja; belefoglalva abba a népelet minden nyilvánulását, jeleuségét, a topographiai elnevezéseket, azok népies és tudományos magyarázatát, a falvak leírását, a templomok magyar díszítését, a ház felépítését, a ruházatot, a táplálkozást, a születési, lakodalmi és temetési szokásokat, a keresztény ünnepek megünneplését, egyéb népszokási sajátosságokat, és babnákat. Külön tárgyalja a híres kalotaszegi házi nő-iparnak (varrottas) történetére vonatkozó adatokat. — A hű felvételek után készült rajzok emelik még e minden tekintetben érdekes és melegen ajánlható mű becsét. Megrendelhető a kiadóhivatal, valamint bármely hazai könyvkereskedés útján is.

EGYLETI ÉLET.

Közgyűlés.

A ditrói mezőgazdasági előleg-egylet VII-ik közgyűlését székhelyén Ditróban, folyó évi márcz. 10-én, a helybeli és vidéki részvényesek szép számban való részvéte mellett tartotta meg.

Tárgyai voltak: Igazgatósági jelentés az 1891. évi üzlet eredményéről; felügyelő bizottsági jelentés; a zárszámadások felülvizsgálása és a felügyelő bizottság választása.

Ugy az igazgatósági, valamint a felügyelőbizottsági jelentésekből minden részvényes örömmel győződött meg arról, hogy ezen, a székely nép javának előmozdítását célzó pénzügyi ügyeit annyira rendbe hozta, hogy a tartalékalap már 7548 frt 2 krra emelkedett s az évi forgalomból tiszta jövedelemül 3661 frt 46 krt tudott produkálni, mely összeg lehetővé teszi, hogy nemcsak minden részvény után 5%-ot adhattak, hanem az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjai is több évi fáradozásaik jutalmául valahára némi tisztelet-díjban részesülhet.

Az elért szép eredmény fölötti meglegedés jeléül a közgyűlés az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a szokásos fölmentvényt nemcsak megadta, hanem ezen felül mindkét testületnek köszönetet és bizalmat szavazott. A felügyelő bizottsági elnök indítványára pedig Szatmáry János igazgató-elnöknek, kinek legtöbb érdeme van abban, hogy a szövetkezetnek ügyeit sikerült rendbe hozni, s hogy a szövetkezet virágzásnak indult, — érdemeinek elismerésül a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A közgyűlés végre a bizottságnak majdnem minden régi tagját újból megválasztotta.

Csikszerezdei piaci árjegyzék.

— Csikszereida március 9. —

Buza tiszta hektoliterenként 8 frt — kr. Buza közepes 7 frt 20 kr. Roza 5 frt 50 kr. Arpa 5 frt — kr. Törökbuza 5 frt 10 kr. Zab 2 frt 50 kr. Borsó 8 frt. — kr. Lencse 15 frt. Fuszulyka 10 frt kr. — Kása 14 frt — kr. Burgonya 1 frt — kr. Marbahu (kilogrammként) 32 kr. Sertésborsó 40 kr. Borsó 24 kr. Szalma (métermázsanként) 1 frt 50 kr. Széna mm. 3 frt — kr. Ökör párja 250 frt — kr. Tehén párja 120 frt — kr. Faggyugyertya (kilogrammja) — frt 40 kr. Tüziifa kbm. (1 méter) 2 frt — kr. Malacz darabja 1 frt 50 kr. Lud — frt 80 kr. Bányás 3 frt — kr. Csirke párja — kr. 6 tojás 10 kr.

A kis lutri húzása

Szeben, 1892. márczius 9.

30. 53. 82. 15. 52.

Tisztelettel tudatom, hogy f. hó 7-től kezdve

fogorvosi gyakorlatomat

ujból megkezdtem.

Műtermem a Romfeld-féle szállóban.

Rendelek: d. e 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Csikszereida, 1892. márczius 8.

Dr. Veress Sándor.

Gazdasági-, Vetemény- és Virág

MAGVAK

(2-3) kaphatók a csikmegyei gazdasági egyesület kertészetében.

Árak a legjutányosabbak.

Sz 3575—1891. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi királyi járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyergyóremetei idős Mélik István végrehajthatónak gyergyóalfalvi Jánosi Márton — bögözi — végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszerezdei kir. törvényszék (a gyergyószentmiklósi kir. járásbíróóság) területén levő, Gyergyó-Alfalu község határában fekvő a gyóalfalvi 811. sz. tjkvben A. 1-6. 8-22. rdz. és a gyergyóalfalvi 2720. sz. tjkvben A. 1. rdzszámok a felvett ingatlanokra az árverést 401 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi április hó 11-ik napján d. e. 9 órakor Gyergyó-Alfalu község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árvereznizsándékozók tartoznak az ingatlanok becsírának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1891. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bapatpénznek a bíróságnál elő-

leges elhelyezéséről kiállított szávalyszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szentmiklóson, 1891. évi decz. hó 25-ik napján.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Köllő Ignác, kir. aljbíró

A KÉZDIVÁSÁRHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

értesíti a nagy közönséget, hogy

regále-kötvényeket és utalványokat

vagy a

kötvények és utalványok eladását

előnyös összekötötéseivel fogva jutányos árban közvetíti.

AZ IGAZGATÓSÁG.

1-10)

Ajnl hazai gyártmányu

gőzcsepplő készleteket

valamint mindennemű

gazdasági gépeket

és

talajmívelő eszközöket

különösen nagy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas

legújabb rendszerű

szövetőgépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

Külső magyar gazdasági gépgyár

Részvény-társulat

Budapest. Gyártalep külső váczit 7. szám.

Új Singer-varrógépekből

ismét teljes raktárt kaptam mire a nagy közönség be-

ceses figyelmét felhívni bátorkodom. Továbbá

teljesen tűzmentes

kitűnő olcsó

pénz- és irományszekrényekről

is árjegyzéket szívesen bérmentesen szolgálok.

GÁL JÓZSEF.

(2-0) Tisztelettel: